

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Hanna Nowicka de Poraj
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg SSA Marek Boniecki (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2014 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 13 lutego 2014 r. sygn. akt VII GC 289/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:

„I. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 października 2013 r. w sprawie VII GNc 318/13 w części zasądzającej kwotę 209.773,70 zł (dwieście dziewięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt trzy złote i siedemdziesiąt groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 września 2013 r. i kwotę 9840 zł tytułem kosztów postępowania, z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność strony pozwanej jest solidarna z Przedsiębiorstwem (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K., którego zobowiązanie wynika z nakazu zapłaty z dnia 9 sierpnia 2013 r. Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie VII GNc 260/13;

II. uchyla nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 17 października 2013 r. w sprawie VII GNc 318/13 w pozostałej części i oddala powództwo w tym zakresie.”;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego oraz kwotę 4442,69 zł (cztery tysiące czterysta

czterdzieści dwa złote i sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego.

Sygn. akt I ACa 1410/14

Uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 12 stycznia 2015 r.

Powód M. P. wniósł o zasądzenie w postępowaniu nakazowym od pozwanej (...) sp. z o.o. w K. sumy 209.787 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, z czego kwota 204.897,50 zł objęta miała być nakazem zapłaty wydanym przez Sąd Okręgowy w Kielcach w sprawie VII GNc 260/13 przeciwko Przedsiębiorstwu (...) S.A. w likwidacji w K., zaś 4889,50 zł stanowić miało skapitalizowane odsetki ustawowe od dnia 23 lipca 2013 r., tj. daty wymagalności roszczenia określonego w ww. nakazie zapłaty do dnia 28 września 2013 r., tj. daty poprzedzającej wniesienie pozwu. Z kolei kwota 204.897,50 zł miała wynikać ze szczegółowo wymienionych faktur wystawionych przez powoda Przedsiębiorstwu (...) S.A. w likwidacji w K., obejmujących należności powoda z tytułu wynagrodzenia za świadczone tej spółce usługi prawne na podstawie trzech umów z 22 sierpnia 2012 r. (dwie) i 14 września 2012 r. Odpowiedzialność strony pozwanej wynikać miała z umowy nabycia przedsiębiorstwa zawartej w dniu 28 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach w dniu 17 października 2013 r. wydał w postępowaniu nakazowym nakaz zapłaty (sygn. VII GNc 318/13), którym zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda całą dochodzoną pozwem kwotę z odsetkami ustawowymi od dnia 30 września 2013 r. z zastrzeżeniem, że odpowiedzialność pozwanej spółki jest solidarna z Przedsiębiorstwem (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K., a nadto nakazał zapłacić koszty postępowania (k. 107).

Strona pozwana w złożonych zarzutach od nakazu zapłaty wniosła o jego uchylenie w całości i oddalenie powództwa (k. 129), kwestionując: 1) istnienie rzekomej wierzytelności powoda względem (...) K., wobec jej niewykazania; 2) istnienie związku rzekomej wierzytelności powoda z prowadzeniem przedsiębiorstwa, którego składniki nabyła na mocy umowy z 28 maja 2013 r. oraz podnosząc, że: 3) znaczna część rzekomej wierzytelności powoda powstała już po nabyciu części przedsiębiorstwa (...) w trudnych do racjonalnego wytłumaczenia okolicznościach, które wykluczają możliwość przyjęcia, że pozwana spółka miała jakkolwiek realną szansę powzięcia wiedzy o tychże zobowiązaniach; 4) powód dokonał podwójnej kapitalizacji odsetek.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2014 r. Sąd Okręgowy w Kielcach utrzymał w mocy nakaz zapłaty w całości (k. 199).

Sąd Okręgowy ustalił, że powód świadczył na rzecz (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K. usługi obsługi prawnej na podstawie umowy z dnia 22 sierpnia 2012 r. oraz aneksu nr (...) z dnia 2 października 2013 r., a także umowy z dnia 14 września 2012 r. wraz z aneksem nr (...) z dnia 3 grudnia 2012 r. dotyczącej reprezentowania (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K. w postępowaniach egzekucyjnych. Na podstawie ww. umów powód świadczył usługi prawne w okresie od 22 sierpnia 2012 r. do dnia 30 czerwca 2013 r., jednakże od dnia 2 stycznia, z którym to kancelaria powoda wypowiedziała umowę z dnia 22 sierpnia, wobec braku płatności ze strony (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K., powoda z ww. przedsiębiorstwem łączyła umowa reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych. Należności zarówno pierwszej, jak i drugiej umowy nie były regulowane przez zobowiązanego, mimo że każda z faktur wystawionych przez powoda została opisana jako zgodna z umowami i ujęta w księgach rachunkowych bez zastrzeżeń obowiązanego do zapłaty. Faktury VAT wystawiane przez powoda opatrzone są datami od dnia 7 stycznia 2013 r. do dnia 2 lipca 2013 r. oraz odpowiednio numerami. Ponadto, dnia 27 września 2013 r. w W. pomiędzy powodem a Przedsiębiorstwem (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K. zostało zawarte porozumienie, które potwierdziło, iż czynności objęte przedstawionymi w nim fakturami VAT zostały wykonane przez kancelarię powoda bez zastrzeżeń, a zamawiający (likwidator S. S. (1)) je uznał i potwierdził, że nie zostały przez niego uregulowane wraz z odsetkami do dnia 23 lipca 2013 r. w kwocie 204.897,50 zł. Powód przesyłał także do (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej w K. wezwania do potwierdzenia sald debetowych i kredytowych (odpowiednio z dnia 6 czerwca 2013 r.), które zostały zaakceptowane przez likwidatora S. S. (1). W dniu 28 maja 2013 r. na mocy umowy sprzedaży przedsiębiorstwa zawartej w formie aktu notarialnego pozwana spółka nabyła Przedsiębiorstwo (...) S.A. w upadłości likwidacyjnej

w K.. Powód, ostatecznym przedsądowym wezwaniem do zapłaty z dnia 4 września 2013 r., wezwał stronę pozwaną jako dłużnika solidarnego (nabywcę przedsiębiorstwa w trybie art. 55⁴ k.c.) do uregulowania należności wobec niego. Pozwana nie uregulowała należności wynikających z nakazu zapłaty z dnia 17 października 2013 r.

Sąd Okręgowy z powołaniem się na przepis art. 55⁴ k.c., wskazał, że strona pozwana przejmując, na mocy umowy sprzedaży przedsiębiorstwa, Przedsiębiorstwo (...) S.A. w likwidacji w K. stała się odpowiedzialna za zobowiązania przejmowanego podmiotu z mocy samego prawa, solidarnie ze zbywcą. Wierzytelność powoda została przez niego w ocenie Sądu pierwszej instancji udokumentowana w sposób dbały i rzetelny przedstawionymi do pozwu załącznikami, a także zeznaniami świadka S. S. (1), który sprawował funkcję likwidatora Przedsiębiorstwa (...) S.A. w likwidacji upadłościowej w K. w okresie od 28 maja do 4 października 2013 r. Sąd Okręgowy zauważył również, że podnoszony przez pozwaną spółkę zarzut, jakoby znaczna część rzekomej wierzytelności powstała już po nabyciu Przedsiębiorstwa (...) w upadłości likwidacyjnej w K. przez pozwaną spółkę należał rozpatrywać w odniesieniu do art. 55⁴ k.c. Faktury VAT wystawiane przez powoda opatrzone są wprawdzie datami po dniu 28 maja 2013 r., jednakże zgodnie z wykładnią przepisu art. 55¹ k.c. w związku z art. 55⁴ k.c., podmiotem solidarnie obowiązany do spełnienia świadczenia stała się strona pozwana.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości apelacją strona pozwana, zarzucając naruszenie: 1) art. 38 ust. 1 ustawy z 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze w zw. z art. 76 ust. 3 p.u.n. w zw. z art. 58 §1 k.c. poprzez oparcie się w zakresie ustalenia stanu faktycznego na nieważnym porozumieniu z dnia 27.09.2013 r. zawartym pomiędzy (...) K. reprezentowanym przez likwidatora S. S. (1) bez zgody tymczasowego nadzorcy sądowego, ustanowionego w dniu 2.09.2013 r. w toku postępowania upadłościowego V GU 63/13 z wniosku (...) K. o ogłoszenie upadłości, na co wskazuje załączony przez samego powoda do inicjującego niniejszą sprawę pozwu z 29.09.2013 r. odpis (...) K., z którego wynika ponadto, iż wzmianka o zabezpieczeniu majątku (...) K. została dokonana w KRS w dniu 18.09.2013 r.; 2) art. 6 k.c. przez przyjęcie, że powód w toku niniejszego postępowania w ogóle udowodnił istnienie swojej rzekomej wierzytelności względem (...) K., tak co do zasady, jak i co do wysokości na sporną kwotę, czego nie potwierdzało w szczególności załączone przez powoda do akt postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w Kielcach o sygn. akt VII GNc 260/13 z powództwa M. P. przeciwko (...) K. porozumienie z dnia 2.07.2013r., z którego literalnej treści w sposób nie budzący wątpliwości wynikało, iż M. P. oraz (...) K. ustaliły, iż z tytułu wykonywania przez Powoda świadczeń strony ustaliły zaledwie na kwotę 30.000 zł, co znajdowało odzwierciedlenie też w zeznaniach świadka S. S. (2), złożonych w toku niniejszego postępowania w dniu 10.02.2014 r. a które to porozumienie jednoznacznie wskazuje, iż powód zrzekł się (o ile w ogóle je posiadał) wszelkich przysługujących mu wobec (...) K. należności, przekraczających kwotę 30.000 zł, zaś czynności objęte dalszymi fakturami numer (...) nie dotyczą czynności związanych z prowadzonym przez (...) K. przedsiębiorstwem przed dniem zbycia przedsiębiorstwa na rzecz pozwanej spółki; 3) art. 482 §1 k.c. poprzez jego niezastosowanie, co doprowadziło do pominięcia przez Sąd I instancji zarzutów pozwanej spółki dotyczących dokonania przez powoda rażąco błędnej i nieuprawnionej kapitalizacji odsetek ustawowych od swej rzekomej wierzytelności względem (...) K. w ten sposób, że skapitalizował ją najpierw w pozwie inicjującym sprawę o sygn. akt VII GNc 260/13, w której został wydany nakaz zapłaty dla (...) K., a następnie uzyskaną w ten sposób łączną wielkość żądania, ponownie „skapitalizował” (wraz z kwotą skapitalizowanych w pierwszym postępowaniu odsetek ustawowych), uzyskując kwotę stanowiącą żądanie ujawnione w nakazie zapłaty z 17.10.2013 r.; 4) art. 55(4) k.c. - przez błędną jego wykładnię, wynikającą z przyjęcia przez Sąd pierwszej instancji stanowiska, że w okolicznościach sprawy będącej przedmiotem zaskarżonego wyroku zostały spełnione przesłanki uzasadniające przypisanie (...)(...) odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania (...) K.

Apelujący zarzucił także naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy: 1) art. 244 §1 k.p.c. w zw. z art. 4 ust. 3 i 4aa ustawy z dnia 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez całkowite pominięcie okoliczności wynikającej z przedstawionego przez powoda dokumentu urzędowego w postaci wydruku z (...) K. (identyfikator wydruku (...)), z treści którego wynika, iż w stosunku do (...) K. w dniu 2.09.2013 r. Sąd Rejonowy w Kielcach wydał postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątku (...) K. poprzez ustanowienie tymczasowego nadzorcy sądowego, która to okoliczność ma niebagatelne znaczenie dla rozpoznania niniejszej sprawy, albowiem likwidator (...) K., zgodnie z art. 38 ust. 1 p.u.n. w zw. z art. 76 ust 3 p.u.n., nie posiadał w dniu 27.09.2013 r.

uprawnienia do dokonywania jakichkolwiek czynności przekraczających zwykły zarząd majątkiem (...) K., tym samym nie był uprawniony do zawierania jakiegokolwiek porozumienia dotyczącego majątku (...) K., w tym wierzytelności (...) K., zwłaszcza w kwocie przekraczającej kwotę 200.000 zł, którą to czynność należy uznać za nieważną, z uwagi na treść art. 58 §1 k.c., jako sprzeczną z przepisami p.u.n.; 2) art. 245 k.p.c. poprzez całkowite pominięcie przez Sąd I instancji porozumienia zawartego w dniu 2.07.2013 r., z którego treści w sposób nie budzący wątpliwości wynika, iż M. P. oraz (...) K. ustaliły, iż z tytułu wykonywania przez powoda świadczeń na podstawie umów: (a) z dnia 22.08.2012 r. dot. m.in. świadczenia doradztwa prawnego w formie sporządzania opinii i udzielania porad i wyjaśnień w zakresie stosowania prawa oraz uczestniczenie w prowadzonych z udziałem lub na zlecenie zleceniodawcy w negocjacjach; oraz (b) umowy o reprezentowanie zamawiającego w postępowaniach egzekucyjnych z dnia 14.09.2012 r., aneksowanej w dniu 3.12.2012 r., co z tym idzie łączne wynagrodzenie powoda strony ustaliły w wysokości 30.000 zł, co potwierdziły też zeznania świadka S. S. (1), które to porozumienie jednoznacznie wskazuje, iż powód zrzekł się wszelkich przysługujących mu z tytułu ww. umów należności, przekraczających kwotę 30.000 zł, zaś czynności objęte fakturami numer (...) nie dotyczą czynności związanych z prowadzonym przez (...) K. przedsiębiorstwem przed dniem zbycia przedsiębiorstwa na rzecz pozwanej spółki, albowiem zgodnie z porozumieniem z dnia 2.07.2013 r. dotyczą czynności wykonanych w czerwcu 2013 r.; 3) art. 233 §1 k.p.c., polegające na braku wszechstronnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przekroczeniu zasady swobodnej oceny dowodów przez ich ocenę pozostającą w sprzeczności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, czego przejawem w szczególności były: a) pominięcie bezsprzecznego faktu, że w świetle zgromadzonych w aktach sprawy dokumentów urzędowych porozumienie z 27.09.2013 r. zawarte między powodem i (...) K., którego likwidator zgłosił już wniosek o ogłoszenie upadłości było porozumieniem nieważnym; b) całkowite pominięcie przy rozpoznaniu sprawy treści porozumienia z 2.07.2013 r.; 4) art. 245 k.p.c. poprzez nieprawidłową ocenę materiału dowodowego w postaci faktury VAT nr (...) (na kwotę 30.000 PLN netto/36.900 PLN brutto), z treści której wynika, iż faktura ta została wystawiona do porozumienia z dnia 02.07.2013 r., a zatem czynności objęte tą fakturą zostały już objęte przez Powoda innymi fakturami wystawionymi przez powoda w związku z umowami z dnia 22.08.2012 r. i z dnia 14.09.2012 r.; 5) art. 328 §2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia do zaskarżonego wyroku w sposób niezwykle lakoniczny i zupełnie nieadekwatny co do charakteru sprawy, brak zamieszczenia w nim wyczerpującego omówienia faktów, które Sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, przy jednoczesnym pominięciu szeregu kluczowych dowodów w niniejszej sprawie, czego przejawem pozostaje w szczególności: a) całkowite pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku jakiegokolwiek stanowiska w przedmiocie zarzutów odnoszących się do treści nakazu zapłaty postawionych przez pozwaną w zarzutach z dnia 04.11.2013 r.; b) powierzchownego i arbitralnego odniesienia się do zarzutów dotyczących powstania wierzytelności leżących u podstaw dochodzonego roszczenia, bez odniesienia się do zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wskazującego, iż przynajmniej częściowo roszczenie Powoda nie miało związku z prowadzeniem przedsiębiorstwa (...) przed sprzedażą jego przedsiębiorstwa w dniu 28.05.2013 r., a w szczególności, iż nie powstało ono przed tą datą lub w związku ze sprzedażą przedsiębiorstwa (...), a tym samym brak jakiegokolwiek odniesienia się do kwestii, iż co do wierzytelności powoda wobec (...) K. powstałych po dniu sprzedaży przedsiębiorstwa pozwana nie mogła mieć wiedzy na temat tych wierzytelności.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości, poprzez uchylenie nakazu zapłaty z 17 października 2013 r. w całości i oddalenie powództwa M. P., a także zasądzenie od powoda kosztów postępowania, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Powód wniósł o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego (z uwzględnieniem podwójnej stawki minimalnej wynagrodzenia adwokackiego) i zabezpieczającego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie jedynie w nieznacznej części.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż Sąd Okręgowy w zasadniczej części prawidłowo, przy poszanowaniu zasady swobodnej oceny dowodów wyrażonej w art. 233 §1 k.p.c. ustalił stan faktyczny sprawy, który Sąd Apelacyjny przyjął za własny.

Ocena powyższa nie dotyczy jedynie ustalenia, że powód w dniu 2 stycznia 2013 r. wypowiedział umowę obsługi prawnej Przedsiębiorstwa (...) S.A. w K. w likwidacji z dnia 22 sierpnia 2012 r. Pismo datowane na 2 stycznia 2013 r. zawierało bowiem wypowiedzenie podpisane przez Ł. O. (k. 13), którego Kancelaria miała reprezentować Przedsiębiorstwo łącznie z Kancelarią powoda (k. 11). Mając na uwadze te okoliczności, które nota bene pozostawały niesporne, Sąd Apelacyjny, odmiennie niż Sąd pierwszej instancji, ustalił, że powoda także po dniu 2 stycznia 2013 r. łączyły z Przedsiębiorstwem (...) S.A. w K. w likwidacji obie umowy zawarte w dacie 22 sierpnia 2012 r.

Dodatkowo, w oparciu o przepis art. 382 k.p.c., Sąd Apelacyjny na podstawie dowodów zgromadzonych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym ustalił, że: przedmiotem umowy zawartej w dniu 22 sierpnia 2012 r. między powodem i Ł. O. z jednej strony a Przedsiębiorstwem (...) S.A. w K. w likwidacji z drugiej, było świadczenie obsługi prawnej na rzecz Przedsiębiorstwa, a w szczególności m.in. przygotowanie opinii prawnej obejmującej analizę i udzielenie rekomendacji w zakresie trybu zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Strony umówiły się na wynagrodzenie zasadnicze w stawce godzinowej 280 zł netto, za czas podróży 140 zł netto, które miało być płatne w terminie 7 dni od dnia wystawienia faktury. Do faktury kancelaria załączyć miała zestawienie czasu pracy. (dowód: umowa – k. 11-12) Tego samego dnia została zawarta między powodem a Przedsiębiorstwem (...) S.A. w K. w likwidacji druga umowa, której przedmiotem było przede wszystkim wykonanie pełnego i aktualnego badania prawnego zorganizowanej części przedsiębiorstwa obejmującego składniki majątku związane z działalnością przewozu osób oraz związane z działalnością komercyjną dworca autobusowego, w tym nieruchomości. Za wykonanie umowy strony przewidziały wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 20.000 zł netto, z czego część w wysokości 10.000 zł miała być płatna w terminie 3 dni od podpisania umowy. Wynagrodzenie to zostało podwyższone do 30.000 zł netto aneksem z dnia 2 października 2012 r. (dowód: umowa z aneksem – k. 13v – 15) W dniu 14 września 2012 r. powód zawarł z Przedsiębiorstwem (...) S.A. w K. w likwidacji umowę o występowanie w charakterze pełnomocnika procesowego w 11 szczegółowo wymienionych postępowaniach egzekucyjnych za wynagrodzeniem 7000 zł netto miesięcznie, równym 25 godzinom pracy. W przypadku przekroczenia limitu godzinowego powodowi przysługiwało dodatkowe wynagrodzenie wg stawki 280 zł netto/godzinę, w tym 140 zł netto za czas podróży. Strony przewidziały również 15% prowizję w przypadku wynegocjowania zmniejszenia opłat egzekucyjnych lub uzyskania takiego obniżenia w postępowaniu sądowym. Na podstawie aneksu z 3 grudnia 2012 r. umową objęto dodatkowe 6 postępowań egzekucyjnych. (dowód: umowa z aneksem – k. 16-19) Powód w związku z wykonywanymi usługami prawnymi na rzecz Przedsiębiorstwa (...) S.A. w K. w likwidacji wystawił faktury VAT: nr (...) z dnia 7 stycznia 2013 r. z datą płatności 14 stycznia 2013 r. na kwotę 12.300 zł brutto z tytułu analizy prawnej przedsiębiorstwa (...), nr (...)z dnia 7 stycznia 2013 r. z datą płatności 14 stycznia 2013 r. na kwotę 12.300 zł brutto z tytułu analizy prawnej przedsiębiorstwa (...) – dodatkowych prac, nr (...)z dnia 7 stycznia 2013 r. z datą płatności 14 stycznia 2013 r. na kwotę 8290,20 zł brutto z tytułu doradztwa prawnego w procesie likwidacji, nr (...)z dnia 7 stycznia 2013 r. z datą płatności 14 stycznia 2013 r. na kwotę 9986,37 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych prowadzonych przeciwko (...) K., nr (...)z dnia 25 stycznia 2013 r. z datą płatności 31 stycznia 2013 r. na kwotę 8610 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K., nr (...)z dnia 25 stycznia 2013 r. z datą płatności 31 stycznia 2013 r. na kwotę 7060,20 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K. oraz doradztwa prawnego w procesie likwidacji, nr (...) z dnia 2 kwietnia 2013 r. z datą płatności 9 kwietnia 2013 r. na kwotę 17.220 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K. za luty i marzec 2013 r., nr (...)z dnia 2 kwietnia 2013 r. z datą płatności 9 kwietnia 2013 r. na kwotę 2976,60 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K. i doradztwa w procesie likwidacji, nr (...)z dnia 25 kwietnia 2013 r. z datą płatności 2 maja 2013 r. na kwotę 8610 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K. za kwiecień 2013 r., nr (...)z dnia 26 kwietnia 2013 r. z datą płatności 4 maja 2013 r. na kwotę 8856 zł brutto z tytułu opinii prawnej w sprawie wypłat z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (...) K., nr(...)z dnia 8 maja 2013 r. z datą płatności 15 maja 2013 r. na kwotę 12.054 zł brutto z tytułu opinii prawnej dotyczącej komorniczych zajęć wierzytelności (...) K. wobec (...) (...) o zapłatę ceny sprzedaży przedsiębiorstwa, nr (...)z dnia

25 maja 2013 r. z datą płatności 1 czerwca 2013 r. na kwotę 8610 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K. za maj 2013 r., nr (...)z dnia 28 maja 2013 r. z datą płatności 4 czerwca 2013 r. na kwotę 19.114,20 zł brutto z tytułu doradztwa prawnego w procesie likwidacji (...) K. za kwiecień i maj 2013 r., nr(...)z dnia 28 maja 2013 r. z datą płatności 4 czerwca 2013 r. na kwotę 9887,97 zł brutto z tytułu wynagrodzenia 15% z tytułu wynegocjowania warunków spłaty z (...) S.A. z pominięciem komornika, nr (...)z dnia 2 lipca 2013 r. z datą płatności 5 lipca 2013 r. na kwotę 11020,80 zł brutto z tytułu reprezentacji w postępowaniach egzekucyjnych przeciwko (...) K. za czerwiec 2013 r., nr (...) z dnia 2 lipca 2013 r. z datą płatności 5 lipca 2013 r. na kwotę 4821,60 zł brutto z tytułu doradztwa prawnego w procesie likwidacji (...) K. - czerwiec 2013 r., nr (...)z dnia 2 lipca 2013 r. z datą płatności 5 lipca 2013 r. na kwotę 36.900 zł brutto z tytułu wynagrodzenia z tytułu wynegocjowania warunków spłaty wierzytelności (...) K. wobec ZUS i UM K., zgodnie z porozumieniem z 2 lipca 2013 r. (dowód: faktury – k. 79-95). W dniu 2 lipca 2013 r. powód podpisał z Przedsiębiorstwem (...) S.A. w K. w likwidacji reprezentowanym przez likwidatora S. S. (1) przy obecności byłego likwidatora M. W. (1) porozumienie dotyczące rozliczenia kosztów obsługi prawnej w związku z umowami z 22 sierpnia 2012 r. i 14 września 2012 r., w którym wskazano, że celem całościowego rozliczenia wykonanych prac objętych umowami strony uzgodniły wynagrodzenie w kwocie 30.000 zł netto. W mocy pozostawiono też rozliczenia dotyczące czynności zachowawczych oraz związanych z przekazywaniem spraw i informacji nowemu likwidatorowi, objęte fakturami nr (...). (dowód: porozumienie – k. 52- akt VII GNc 260/13 Sądu Okręgowego w Kielcach) Porozumienie nie dotyczyło należności objętych wystawionymi już uprzednio fakturami. (dowód: zeznania S. S. (1) – k. 191-197)

Dokumenty, na podstawie których dokonano powyższych ustaleń nie były kwestionowane pod względem swojej prawdziwości, a jedynie faktycznego wykonania usług objętych fakturami oraz interpretacji porozumienia z dnia 2 lipca 2013 r., o czym niżej.

Sąd Apelacyjny nie podzielił poglądu skarżącej o naruszeniu przez Sąd pierwszej instancji przepisów proceduralnych w stopniu wpływającym na treść rozstrzygnięcia.

Chybiony okazał się zarzut obrazy art. 244 §1 k.p.c. w zw. z art. 4 ust. 3 i 4aa ustawy z dnia 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez całkowite pominięcie okoliczności wynikającej z przedstawionego przez powoda dokumentu urzędowego w postaci wydruku z (...) K., z treści którego wynika, iż w stosunku do (...) K. w dniu 2.09.2013 r. Sąd Rejonowy w Kielcach wydał postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia majątku (...) K. poprzez ustanowienie tymczasowego nadzorcy sądowego. Jakkolwiek bowiem zgodzić należy się ze stroną pozwaną, że w sytuacji zabezpieczenia majątku upadłego dłużnika poprzez ustanowienie nadzorcy sądowego, do wszelkich czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu wymagana jest zgoda tego organu (art. 76 ust. 3 w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (t. jedn. Dz. U. z 2012, poz. 1112 ze zm., dalej: p.u.n.), to jednak okoliczność bezspornego braku zgody nadzorczy na podpisanie porozumienia z dnia 27 września 2013 r. nie miała znaczenia dla rozstrzygnięcia. Wskazywane porozumienie nie nakładało bowiem na spółkę w likwidacji nowych zobowiązań ani też nie modyfikowało treści porozumienia z dnia 2 lipca 2013 r. W tej sytuacji traktować je należy jako oświadczenie wiedzy likwidatora o istniejących względem powoda długach oraz o wykonaniu usług objętych wystawionymi przezeń fakturami.

Także pominięcie przez Sąd Okręgowy przy rozważaniach treści porozumienia z dnia 2 lipca 2013 r., aczkolwiek niewątpliwie stanowiło uchybienie z punktu widzenia art. 233 §1 k.p.c., nie skutkowało wadliwością zaskarżonego rozstrzygnięcia. Wbrew intencjom skarżącej, omawiane porozumienie nie ograniczało całości należnego powodowi wynagrodzenia do 30.000 zł netto. Mimo niejasności samych zapisów porozumienia, do wniosku takiego musi doprowadzić wykładnia oświadczeń woli dokonana na podst. art. 65 § 1 i 2 k.c. Brak woli zrzeczenia się przez powoda roszczeń przekraczających sumę 30.000 zł (plus dwie dodatkowe faktury) wynika z kilku okoliczności. Po pierwsze, w treści porozumienia nie występuje jakkolwiek wzmianka o częściowym zrzeczeniu się roszczeń. Po wtóre, takie zachowanie powoda byłoby całkowicie nieracjonalne, zważywszy na wysokość wierzytelności, uprzednie wystawienie faktur VAT i związany z tym obowiązek podatkowy oraz posiadaną z racji wykonywanych czynności wiedzę o zbyciu przedsiębiorstwa i przysługujących względem zbywcy uprawnieniach z art. 55⁴ k.c. Po trzecie wreszcie,

następcze czynności stron w postaci podpisania porozumienia z 27 września 2013 r., w którym potwierdza się wysokość wierzytelności powoda, nie pozwalają na przyjęcie wersji proponowanej przez stronę pozwaną. Wbrew przekonaniu skarżącej za takim rozumieniem treści porozumienia z 2 lipca 2013 r. nie przemawiają również zeznania świadka S. S. (1), które należało ocenić jako wiarygodne, wobec faktu ich korespondowania z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym (w postaci faktur, porozumień oraz uzgodnienia sald) oraz nieprzedstawienia jakichkolwiek dowodów przeciwnych. Świadek ten w dalszej części swoich zeznań wyjaśnił, że zapisy porozumienia z dnia 2 lipca 2013 r. były nieprecyzyjne i zdawały się wskazywać, że powód ogranicza swoje roszczenia do 30.000 zł, co nie było prawdą. Kwota 30.000 zł dotyczyła innych zobowiązań, nie objętych fakturami. Zauważyć przy tym wypada, że S. S. był kolejnym likwidatorem, podczas gdy czynności powoda dokonywane były z uprzednim likwidatorem, tj. M. W. (1). Zasadne wydaje się zatem przyjęcie, że „nowy” likwidator nie do końca zorientowany był w zobowiązaniach względem powoda, o czym świadczy udział M. W. przy podpisywaniu porozumienia z 2 lipca 2013 r., następcze konsultacje z nim S. S. w celu wyjaśnienia rzeczywistego zakresu zobowiązań i wymowy porozumienia z 2 lipca. O wątpliwościach S. S. może świadczyć także treść zarzutów od nakazu zapłaty w sprawie VII GNc 260/13, sporządzonych w dniu 30 sierpnia 2013 r., a zatem po podpisaniu porozumienia z lipca, a przed podpisaniem tego z września.

Nie można też zgodzić się z stroną pozwaną co do tego, że czynności objęte fakturami numer (...) nie dotyczą czynności związanych z prowadzonym przez (...) K. przedsiębiorstwem, o czym niżej przy omawianiu zarzutów natury materialnoprawnej.

Sąd pierwszej instancji nie naruszył także przepisu art. 233 §1 k.p.c. w stopniu, który oddziaływałby na prawidłowość zaskarżonego wyroku. Wskazać przy tym trzeba, że kwestia ważności i skutków porozumień z 2 lipca 2013 r. i 27 września 2013 r. została już wyjaśniona wyżej.

Z kolei obraży przepisu art. 245 k.p.c. apelująca upatrywała w nieprawidłowej ocenie materiału dowodowego w postaci faktury VAT nr (...), z treści której miało wynikać, iż faktura ta została wystawiona do porozumienia z dnia 2.07.2013 r., a zatem czynności objęte tą fakturą zostały już objęte przez powoda innymi fakturami, wystawionymi w związku z umowami z dnia 22.08.2012 r. i z dnia 14.09.2012 r. Pogląd taki zasadał się jednak na założeniu, że ww. porozumienie obejmowało także należności z wystawionych już przez powoda faktur. Wykazana już wcześniej wadliwość tego założenia skutkować musiała nietrafnością zarzutu. Zauważyć przy tym wypada, że w ww. fakturze wskazano, że dotyczy ona wynagrodzenia za wynegocjowanie warunków spłaty zadłużenia wobec ZUS i UM K., a zatem odmienny przedmiot niż wymienione w uprzednio wystawionych fakturach. Okoliczność ta stanowi zarazem dodatkowy argument przemawiający za innym niż przyjmowany przez pozwaną przedmiotem porozumienia z dnia 2 lipca 2013 r.

Odnosząc się wreszcie do zarzutu naruszenia art. 328 §2 k.p.c., wskazać należy, iż nawet częściowe podzielenie argumentów apelacji o wadliwości uzasadnienia zaskarżonego wyroku, nie mogło przynieść stronie pozwanej oczekiwanych skutków. Mimo niekompletności ustaleń faktycznych i braku odniesienia się do wszystkich zarzutów pozwanej, orzeczenie Sądu Okręgowego poddawało się kontroli instancyjnej. Nie można w tym wypadku mówić także o nierozpoznaniu sprawy co do istoty. Pamiętać przy tym należy, że w obowiązującym aktualnie modelu apelacji pełnej, sąd drugiej instancji jest także sądem merytorycznym.

Nie zasługiwały zasadniczo na uwzględnienie także zarzuty o charakterze materialnoprawnym.

Oдноśnie zarzutu naruszenia art. 38 ust. 1 p.u.n. w zw. z art. 76 ust. 3 p.u.n. w zw. z art. 58 §1 k.c. poprzez oparcie się w zakresie ustalenia stanu faktycznego na nieważnym porozumieniu z dnia 27.09.2013 r. aktualne pozostają poczynione wyżej uwagi co do odmiennego niż przyjmuje to strona pozwana charakteru i skutków porozumienia, które w istocie było nośnikiem wiedzy o istniejących nieuregulowanych długach (...) S.A. w K. w likwidacji względem powoda.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się również obraży art. 6 k.c. w sposób zaprezentowany w apelacji. Pomijając w tym miejscu wyjaśnioną już wyżej kwestię rzeczywistej treści porozumienia z dnia 2 lipca 2013 r., zgodzić należy się z Sądem pierwszej instancji co do tego, iż powód wykazał tak sam fakt przysługiwania mu względem (...) S.A. w K. w likwidacji nieuregulowanych wierzytelności wynikających z umów z 22 sierpnia i 14 września 2012 r., jak i ich wysokość.

Okoliczności te wykazane zostały zeznaniami świadka S. S. i korespondującymi z nimi dokumentami w postaci faktur, porozumienia z 27 września 2013 r. oraz uzgodnień sald (k. 22, 23). Świadek potwierdził wykonanie usług objętych fakturami, a wpisane w nich tytuły świadczeń pokrywają się z przedmiotami umów z 22 sierpnia i 14 września 2012 r. Podkreślenia przy tym wymaga, że strona pozwana nie zaoferowała jakichkolwiek dowodów przeciwnych. Nie można także przeceniać niezłożenia przez powoda zestawienia czasu pracy, które nota bene przewidziane były wyłącznie przez jedną z umów. Fakt, że dokumenty takie nie zostały przedłożone, a być może nawet nie sporządzone, nie może – co oczywiste – oznaczać, że usługi nie zostały wykonane tudzież zachodzi formalna przeszkoda do zapłaty wynagrodzenia. Nie sposób podzielić także poglądu apelującej, zgodnie z którym czynności objęte fakturami o numerach (...) nie dotyczyły czynności związanych z prowadzonym przez (...) S.A. w K. przedsiębiorstwem. Jak zeznał S. S., postępowania egzekucyjne wszczęte i prowadzone były jeszcze przed datą zbycia przedsiębiorstwa, a zatem musiały powstać w związku z jego prowadzeniem. Zresztą z uwagi na zawarte w art. 55⁴ k.c. domniemanie, to na stronie pozwanej spoczywał obowiązek wykazania, że czynności te nie miały związku z nabywanym przedsiębiorstwem, któremu to obowiązkowi skarżąca spółka nie sprostowała. Ocena ta pozostaje aktualna także co do wierzytelności objętej fakturą nr (...). Zestawienie faktu podania miesiąca, w którym świadczone miały być usługi, co wskazuje na miesięczny sposób jej rozliczania oraz okoliczności, że wynagrodzenie stanowi 14-krotność stawki godzinowej ujętej w pierwszej umowie z 22 sierpnia 2012 r., pozwala na przyjęcie, że chodziło tu o realizację tej właśnie umowy, której przedmiotem była pomoc prawna w zbyciu przedsiębiorstwa. Oczywistym wydaje się zatem ścisły związek zobowiązania nabytym przez stronę pozwaną przedsiębiorstwem, co jest zasadniczo jedynym przewidzianym przez art. 55⁴ k.c. warunkiem solidarnej odpowiedzialności nabywcy.

Przechodząc w tym miejscu do oceny zarzutu obrazy przepisu powołanego w ostatniej kolejności, jeszcze raz przypomnieć należy, iż to na stronie pozwanej spoczywał obowiązek wykazania, że zobowiązania wynikające z umów zawartych między powodem a zbywcą nie pozostają w związku z będącym przedmiotem transakcji przedsiębiorstwem. Umowy te dotyczyły przede wszystkim doradztwa prawnego w procesie likwidacji, sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa oraz reprezentacji spółki w postępowaniach egzekucyjnych będących następstwem prowadzonej uprzednio działalności przedsiębiorstwa. W zakresie tym mieszczą się wszystkie świadczenia wymienione w wystawionych przez powoda fakturach, także tych oznaczonych nr. (...), (...) i (...). Pierwsza z nich wystawiona została jeszcze przed zbyciem przedsiębiorstwa i w sposób immanentny wiąże się właśnie z czynnością sprzedaży. Co do drugiej, nie znając warunków negocjacji, nie można przesądzać, że w ich efekcie mogło dojść do naruszenia prawa. Określenie „z pominięciem komornika” nie jest przy tym jednoznaczne. Odnośnie wreszcie faktury nr (...), sam fakt wystawienia jej po zbyciu przedsiębiorstwa, nie oznacza, że nie dotyczy wierzytelności związanych z jego prowadzeniem powstałych przed tą datą. Pomijając nawet fakt, że to strona pozwana winna była okoliczności te wykazać, wątpliwym wydaje się, aby wierzytelności wobec ZUS i Urzędu Miasta w K. powstały po zbyciu przedsiębiorstwa i w oderwaniu od jego działalności. Dodać także trzeba, że zobowiązania wynikające z umów zawartych z powodem nie zostały wymienione w umowie z 28 maja 2013 r. jako pozostające przy spółce. Inną rzeczą pozostaje skuteczność ewentualnego wyłączenia wierzytelności, w świetle przepisu art. 55⁴ k.c. in fine. Zważyć przy tym należy, iż rzeczą pozwanej spółki jako profesjonalisty było zapoznanie się z całością dokumentacji finansowo-prawnej związanej z nabywanym przedsiębiorstwem, w tym z umowami łączącymi zbywcę z powodem.

Skuteczny okazał się natomiast zarzut naruszenia art. 482 §1 k.c. Brak było w istocie podstaw do kapitalizacji odsetek przy okazji wnoszenia pozwu przeciwko (...) S.A. w K. w likwidacji, a następnie od daty złożenia pozwu inicjującego niniejszy proces. Przyjmując, że objęte fakturami wierzytelności, zgodnie z treścią umów, stawały się wymagalne po 7 dniach od wystawienia faktury, tj. odpowiednio: 14 stycznia 2013 r. (...), (...), (...), (...), 1 lutego 2013 r. (...), (...), 9 kwietnia 2013 r. (...), (...), 2 maja 2013 r. (...), 4 maja 2013 r. (...), 15 maja 2013 r. (...), 1 czerwca 2013 r. (...), 27 czerwca 2013 r. (...), (...), 9 lipca 2013 r. (...), (...), (...)) Sąd Apelacyjny obliczył, że skapitalizowane odsetki liczone od dat następujących po dniu wymagalności każdej z wierzytelności do dnia 29 września 2013 r. wyniosły łącznie 11.155,76 zł, co z sumą należności objętych fakturami dało wartość 209.773,70 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd Apelacyjny na podst. art. 386 §1 k.p.c. orzekł jak w sentencji. Z uwagi na fakt, iż powód jedynie w znikomym zakresie uległ w swoim żądaniu, brak było w świetle przepisu art. 100 k.p.c. podstaw do modyfikacji rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Za podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, które po stronie powodowej ograniczyły się do wynagrodzenia adwokata przyjęto art. 100 k.p.c. w zw. z art. 391 §2 k.p.c. oraz §6 pkt 7 w zw. z §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do przyznania powodowi kosztów zastępstwa procesowego w stawce wyższej niż minimalna.

Jednocześnie, stosownie do art. 745 §1 k.p.c., zasądzono od strony pozwanej na rzecz powoda poniesione przez niego koszty związane z zabezpieczeniem roszczenia, których wysokość wykazana została przedstawionym za rozprawie apelacyjnej postanowieniem Komornika Sądowego.